

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Erfaringer som pilot for ny merkevare

Varangerhalvøya Nasjonalpark
- Várnjárgga álbmotmeahcci

Fra desember 2015 til i dag

Avsluttende pilotsamling, Vadsø, 8 - 9.10.2019

Geir Østereng, Nasjonalparkforvalter

Foto © Geir Østereng

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Gjennomføring av besøksstrategi og merkevareimplementering

I 2017 – 2019 Fokus på å gjennomføre
tiltak for å implementere ny merkevare

Arbeidskrevende, mye detaljer

Forvaltningsplanarbeid drøyer

Prioritert å være pilot

Foto © Iris Rita Hallen

Vi har som pilot..

- Bygd informasjonspunkt Varangerbotn m/ gapahuk
- Frisket opp startpunkt komagdalen – ny gapahuk, cortenstål
- Påbegynt startpunkt Nattfjelldalen, ny P – veiutbedring, samarbeidet om ny bru
- Påbegynt startpunkt Ordo og
- Frisker opp Infopunkt Kiberg
- Nytt kart og brosjyrer, 3 stistarttavler , 3 tematavler, karttavle
- Skilttavler i tre – to varianter
- 3 portaler i tre, en i cortenstål

Eksisterende Startpunkter og Infopunkter i 2015

Startpunkter og Infopunkter i 2019

Blå = eksist./ny
Gul = påbegynt

Resultat: Fortgang i tilrettelegging for styrt besøk og nye startpunkter til glede for lokale og tilreisende

Blå = ferdig
Gul = halvferdig

Ny brosjyre

Brosjyreutdeling betinget at startpunkt og infopunkt var noenlunde klar – avventet noe

Utdelt turistinfo
Hos kommunene
I juni 2019

Ut til husstander og
hoteller
i 2020

Ny brosyre -tekst del-

- Tekstdel dro ut i tid , ulike språkforfattere.
- Gjenbruk
- Vi fikk med info om tiliggende verneområder som vi forvalter.
- Litt uenig med miljødirektoratet om tekst - men ble enige til slutt.

Til tider frustrer pilot pga. ulike oppfatninger/detaljavklaringer/ lang responstid i miljødir. 17/18 (logoer/ språk/materialvalg cortenstål)

-
- Ny brosyre -tekst del-**
- Tekstdel dro ut i tid , ulike språkforfattere.
 - Gjenbruk
 - Vi fikk med info om tiliggende verneområder som vi forvalter.
 - Litt uenig med miljødirektoratet om tekst - men ble enige til slutt.
- Til tider frustrer pilot pga. ulike oppfatninger/detaljavklaringer/ lang responstid i miljødir. 17/18 (logoer/ språk/materialvalg cortenstål)

Ny brosyre -tekst del-

- Tekstdel dro ut i tid , ulike språkforfattere.
- Gjenbruk
- Vi fikk med info om tiliggende verneområder som vi forvalter.
- Litt uenig med miljødirektoratet om tekst - men ble enige til slutt.

Til tider frustrer pilot pga. ulike oppfatninger/detaljavklaringer/ lang responstid i miljødir. 17/18 (logoer/ språk/materialvalg cortenstål)

Mye tid gikk til å komplettere kart fullt ut.

Nytt Kart

Fuglefjell skulle utelates fra kartet (?)

Fugleturisme viktig i regionen

Symbol åpne hytter (ikke turisthytter a skala i sør)

Stedsnavn på nordsamisk, (kvensk) norsk?

Når skal matsymbol brukes?

Campingplass under planlegging med?

Får skryt for kartet ! Flink og kjapp designer!

Nytt Kart

Format i kart i brosjyra tillot ikke samme vide dekningsområde som tavlekartet
(Hele halvøya inkl. veinett rundt).

Minikart nede i hjørnet løser dette

Godt fornøyd med brosjyra og kartarbeidet !

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Etablering av infopunkt og startpunkter

Foto © Geir Østereng

God hjelp fra SNO
Oppdrag fra
Nasjonalparkstyret

Foto © Geir Østereng

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Bistand fra SNO

Tydelig og detaljert bestillings-
dialog viktig!

Det disse ikke tar av oppgaver må kjøpes!
Bidrar til å finne gode løsninger/ mye erfaring.

I hvilken grad kan
Vi forvente bistand
til forankring av ulike
typer av skilt og portaler ?
Hva med drift og tilsyn?
Tas med i planleggingen

Viktig å tenke langsiktig på omfang av
tilrettelegging.- vedlikehold

Foto © Geir Østereng

Foto © Geir Østereng

Samarbeide med lokale foreninger på deltiltak som er viktige for oss; vi styrer ikke tiden det tar eller nødvendigvis 100 % av resultatet.

Bru nattfjelldalen

Foto © Geir Østereng

Ordo – Hytteforeningens gapahuk som infopunkt

Foto © Geir Østereng

Ordo,
P, toalett og gapahuk fra før

Foto © Geir Østereng

Foto © Geir Østereng

Foto © Geir Østereng

Samarbeid med foreninger – Noe går bra

**Varangerhalvøya
nasjonalpark**

Foto © Geir Østereng

Litt utfordringer her og der

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Foto © Geir Østereng

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Startpunkt Ordo,
utfordring kryssning elv
Bro i 2020, klopper flyttes

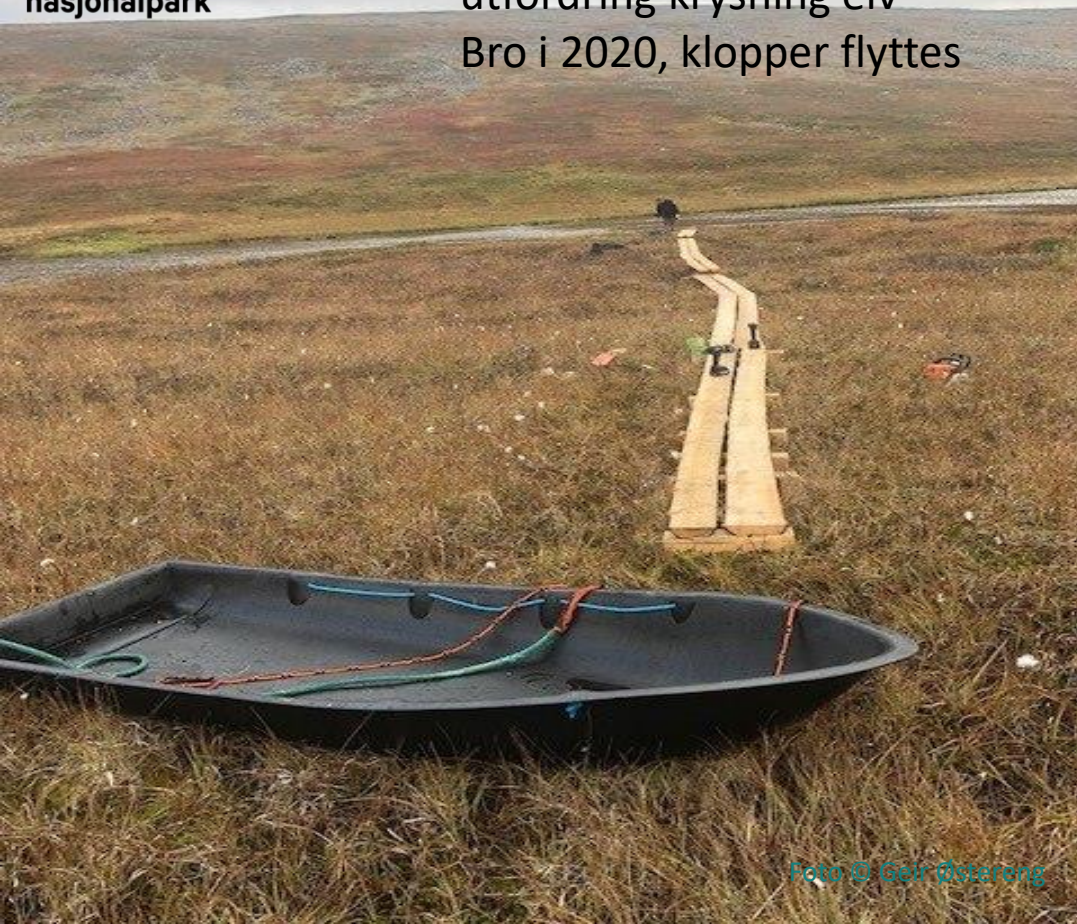

Foto © Geir Østereng

Foto © Geir Østereng

Materialer

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Materialer

Tre som materiale fungerer

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Ulike håndverkere
Ulike løsninger

Gravering kostbart mht. skrifttype!

Foto © Geir Østereng

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Glass – Innfesting i tre en utfordring

Første bestilling – trykk som ikke tåler å stå utendørs i lang tid
Må nok byttes ut.

Bestilt via Follo glass – ikke godt nok trykk

Kostnad ved å være pilot – prøve og feile –

Noe må gjøres på nytt

Viktig å vær klar over som pilot

Glass fungerer fint på treverk hittil!

Stor glasstavle på gapahuk – fungerer fint – kunne vært større

Helhetlig materialbruk

Materialevalg

Rustet stål

Foto © Geir Østereng

Tre

**For dårlig finish – denne tavla ble
Skakk og måtte fundamenteres helt
på nytt! Dårlig jobb 1 gang er kostbart
på sikt,
og gir merarbeid for forvaltningen!**

Cortenstål

Noen liker rustet cortenstål og

Andre kan ikke fordra det.

Tilførte saltvatn på stålet Blir penere når rustingen kommer igang.

Cortenståltavler kunne hatt feste for info på baksiden.

Solid og stilrent

Kostbare å frakte, tunge og utstyrskrevenende å håndtere

Krever entreprenør ved fundamentering = dyrt.

Cortenstål

Tilsyn og vedlikehold kan bli en utfordring

SNO kan bidra til å se over, og forvalterne selv, årlig sjekkliste per startpunkt

Generelt

Overfor FM T og Finnmarks forvaltere er reisebudsjett nylig definert – knapt i de største verneområdene

Varanger = forvalters evne til å følge opp sine «punkter» begrenses - særlig i NP med størst arealer og avstander – kan nå bli en begrensende faktor.

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Startpunkt Nattfjelldalen - Sjøbuselva

Utfordrende å få entrepenør til å gjøre jobbene til fristen
- Uheldig med tavler på lager som forsvant i løpet av vinter

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Om entrepenøren ikke kommer som avtalt – gjennomføringstidspunkt i kontrakt
viktig

Skilting fra vei til startpunkter og infopunkter

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Hva er egentlig malen? Hvordan vil vi ha det?

Varangerbotn - Tydelig
Nattfjelldalen - Tydelig
Kiberg - Tydelig

(Ordo) Diskret skilting pga. atkomst
(Komagdalen) Diskret skilting pga. atkomst

Foto © Torhild Lamo
– Lomsdal - Visten

Buresboahtin duottarlundui mii lea Árk̄tisa ravddas

Welcome to the unspoilt alpine environment on the edge of the Arctic

I Varanger lever fjellets spesialister. Her møtes plantearter fra det nordlige arktis, det østlige Sibir og mer sydlige strøk.

Várjjagis ellet meahci earenoamáš eallit. Dáppe deaivvadit davvi Ártalaš guovllu šattut nuorta Sibirii- ja máddelis guovlluid šattuiguin.

Varanger is the place for mountain specialists. This is where plant species from the Arctic north, Siberia to the east and more southerly regions meet.

Vær og vind
Dålika bleiga/Winter weather
Foto/Gaule/Photo: Johannes Abildsnes

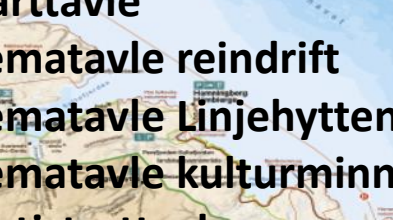
Fjellrav
Njálja/Arctic fox
Foto/Gowlin/Photo: Alfred Gjølberg

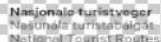
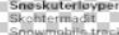
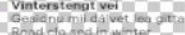
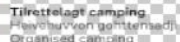
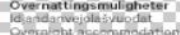
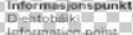
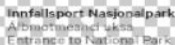
Halvøya har en rekke spor av eldre bosettinger, offerplasser og fangstanlegg fra samisk fangstkultur. Det er gode sommerbeiter for tamrein i området, vis hensyn dersom du møter reinen. Det er ingen merkede stier i fjellet og været skifter fort, så kle deg godt. God tur!

[illegible]

The mountain is home to a number of remnants of old settlements, sacrifice sites and traps from Semi hunting culture. Domesticated reindeer graze on rich summer pastures in the area, to please show consideration if you encounter them. There are no marked paths on the mountain and the weather can change quickly, so dress appropriately. Enjoy your trip!

Karttavle
Tematavle reindrift
Tematavle Linjehyttene
Tematavle kulturminner
3 stistarttavler

Kartinformasjon / Kårtadiedut / Map information

Statens naturskapsvesen Norwegian Nature Inspectorate Send SMS: + 47 950 01 881

[illegible]

Skilting langs nasjonal turistvei Varanger

- Kom ikke videre pga. ulike maler
- velger denne løsningen
- lager egen tematavle om np

Ny gapahuk i Kiberg – Nasjonale turistveier – samarbeide om infotavler

Nært innendørs infopunkt Kiberg

Besøksutvikling

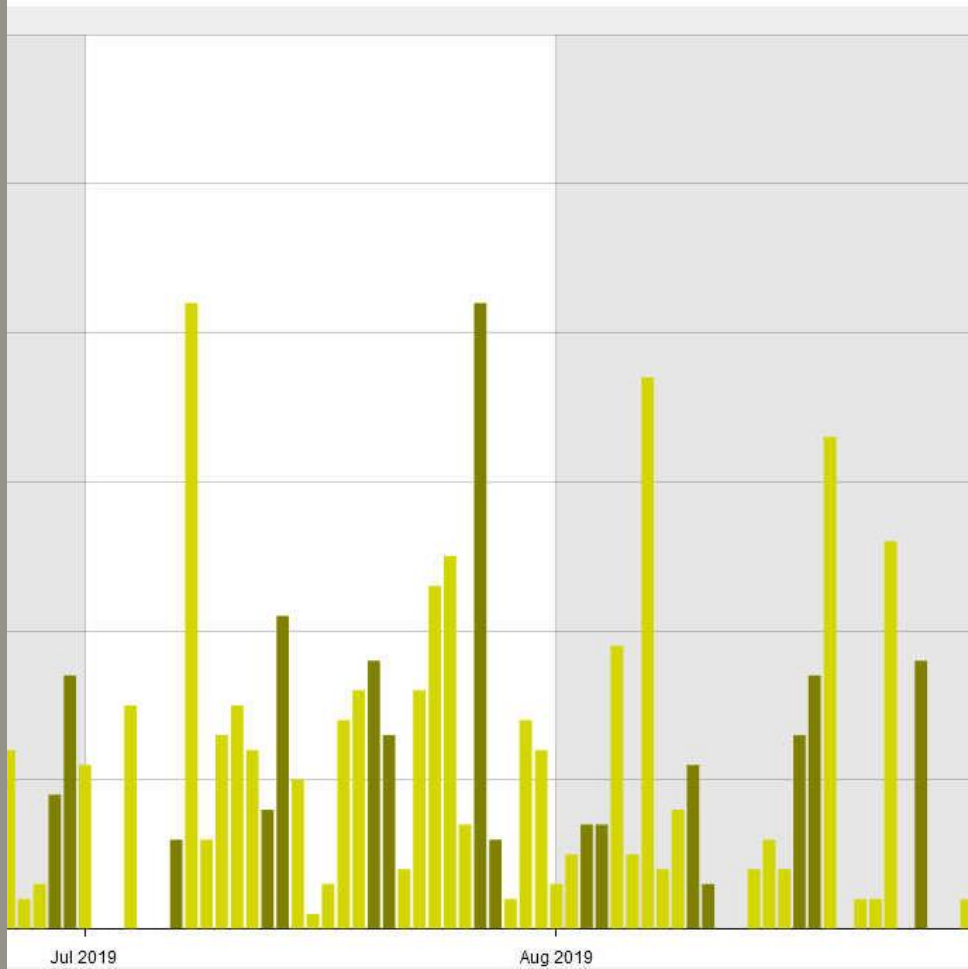
3 startpunkt

1 teller - Nattfjelldalen

Generell økning pga.
nasjonale trender?

Effekt av besøksstyring
ses i 2020 – forutsatt
skilting fra vei og info ut til
husstander

31.05.2019 - 07.10.2019

Besøksutvikling

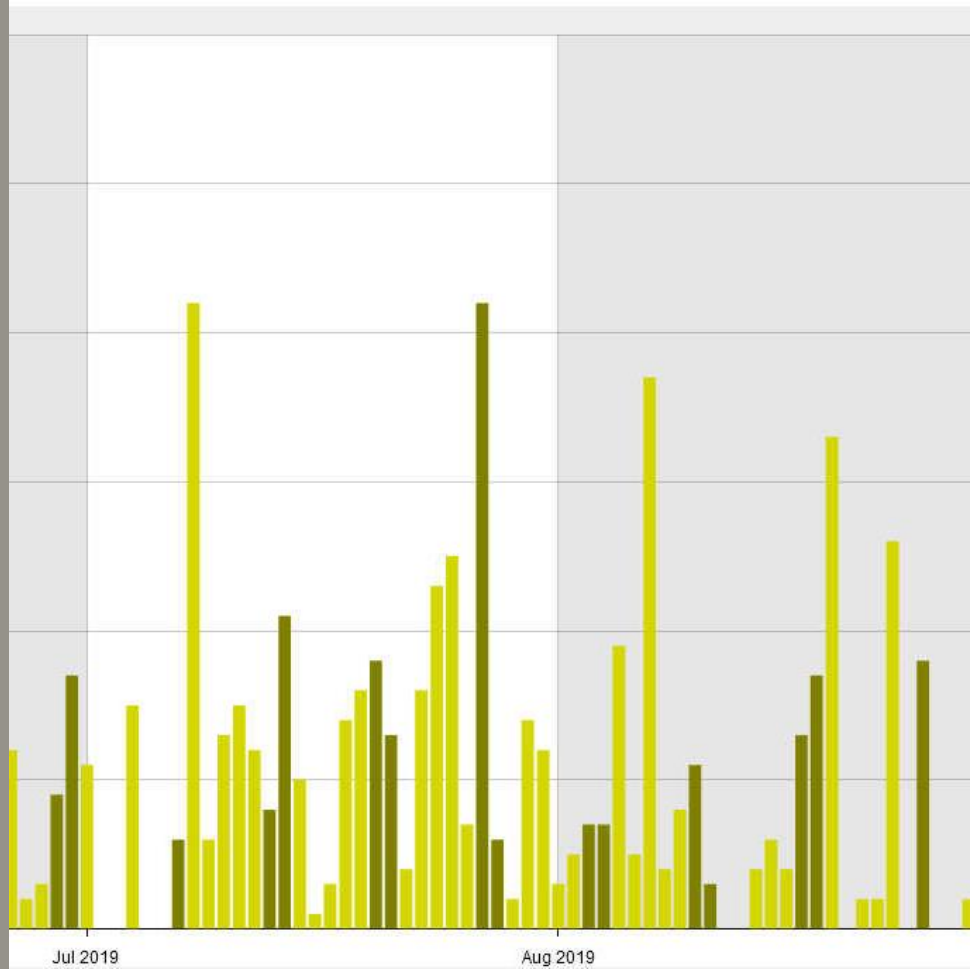
Hotellbooking forskjøvet
noe til Airbnb - som har økt
betydelig

Lite vinterturisme –
nordlysturisme kommer?

Kinahotell i Vadsø?

Startpunkt vinter gjenstår

31.05.2019 - 07.10.2019

Besøksutvikling

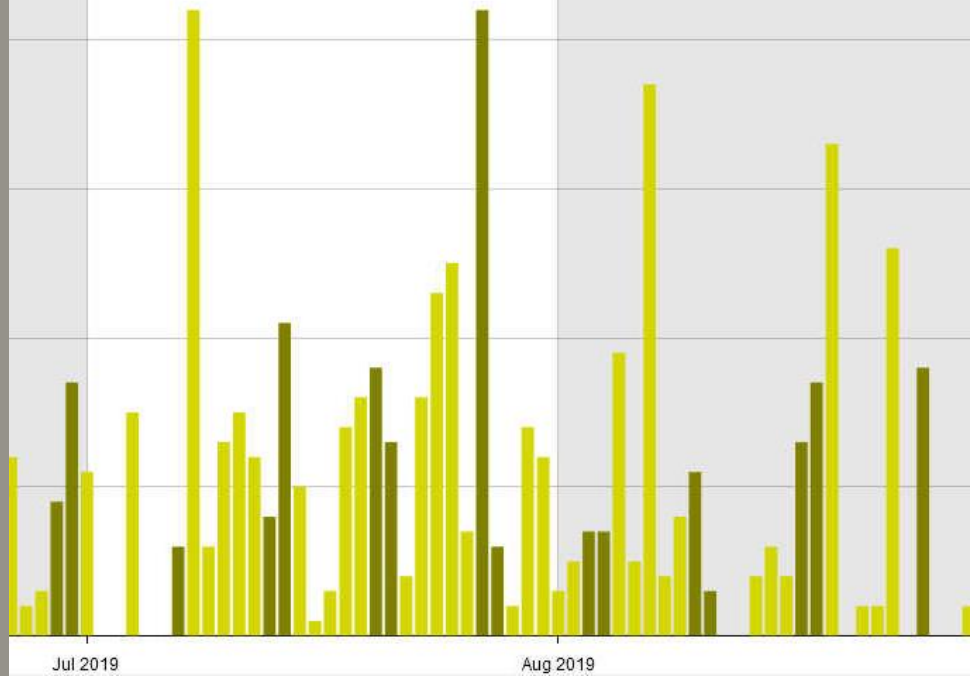
Sterk utvikling i Kirkenes, men kommer de til Nord - Varanger?

Stedutvikling med Varanger Arctic park – «Norske parker», stedsutvikling regionalt, fokus på bærekraftig utvikling

Sikter på den mest betalende del av markedet fremfor masseturisme

31.05.2019 - 07.10.2019

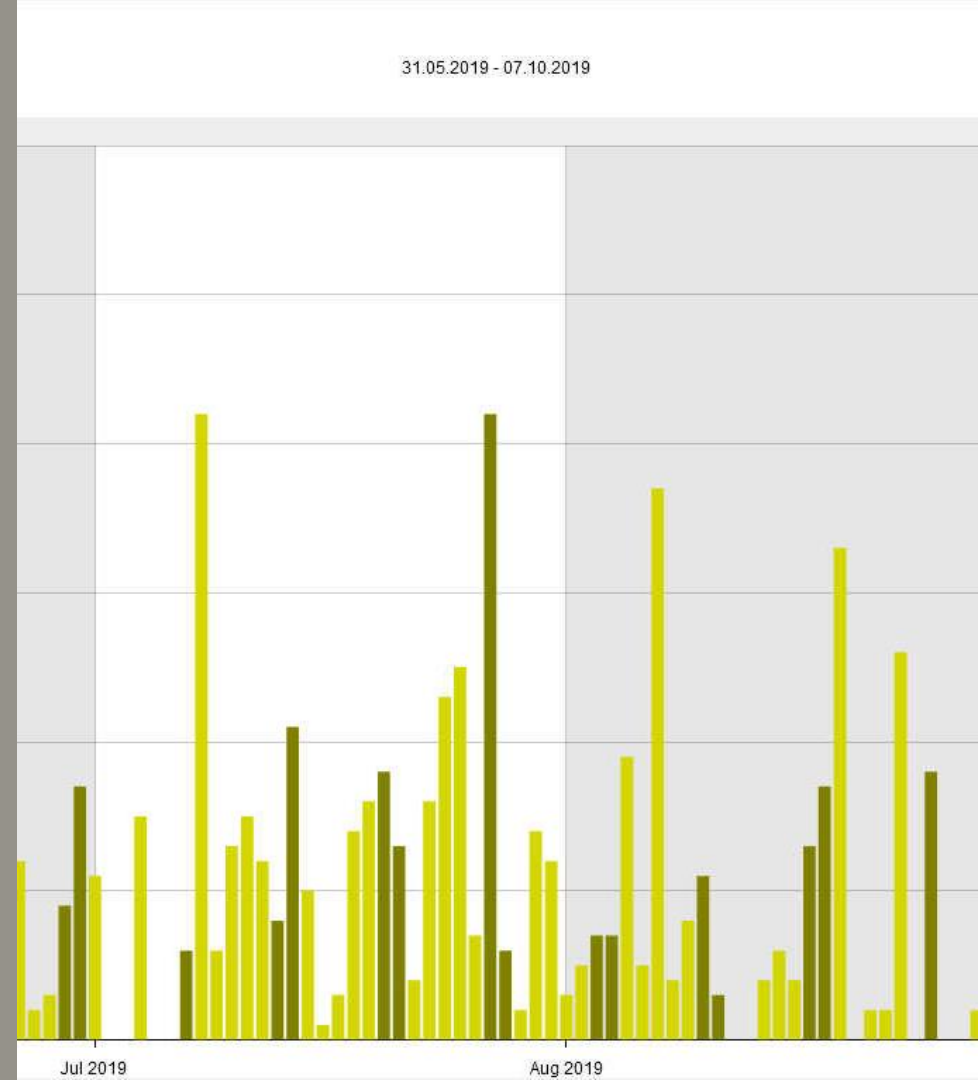
Nattfjelldalen 4 – 8km en vei

Besøksutvikling

Besøk høyest i slutten av juni, samt juli, og til midten av august

Mye trafikk sommer – bør ikke styre skuelystne fra nasjonal turistvei til innfallsportene – da har vi et problem pga. atkomst – vedlikehold grusvei

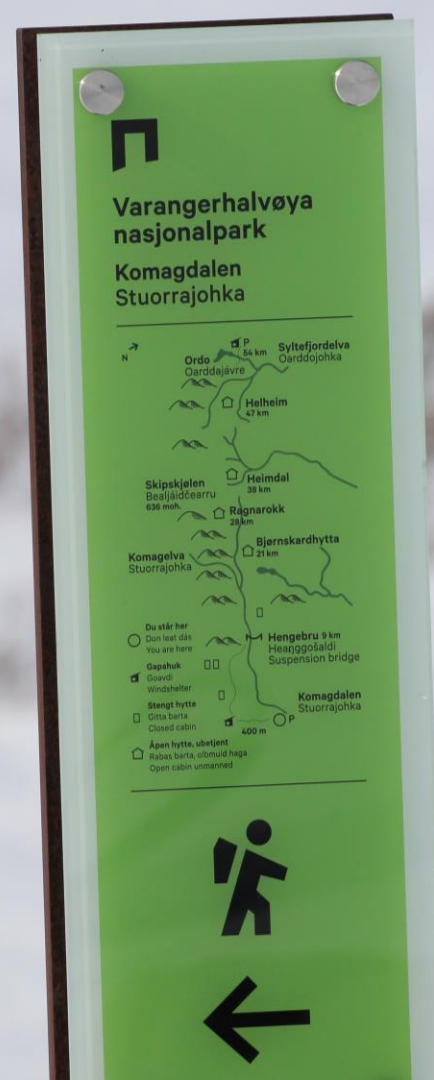

Prosess med
stistartskilt og
tematavler har gått fint

Vi skal lage flere
tematavler

men

Ting, Tar, Tid

Portaler og stistarttavler

Foto © Geir Østereng

Foto © Geir Østereng

Annet?

Lite av pilotenes resultater ligger på merkevaresidene

Ønsker varsel når nytt legges ut på merkevaresida

Nyhetsbrev fungerte bra

Dumt om 50 forvaltere sitter og lur på det samme...potensialet til sida – gode eksempler

Bør noe forenkles til standarder - innfesting?

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Foto © Iris Rita Hallen

Oppsummering

Besøksstrategi vist seg som et fint konkret verktøy for å styre besøket og planlegge for besøksstyrende tiltak

- Varanger var blant de minst tilrettelagte og med minst besøk. De strategiske valgene for tilrettelegging ble da godt begrunnet som resultat av pilotarbeidet med jevn fremdrift.

- Pilotarbeidet passet godt med stadiet man var i forvaltningsplanarbeidet.

Med prosjektet kom vi litt i forkant av utviklingen, siden vi verken har en fastlagt besøksforvaltning eller mye tilrettelegging og infrastruktur fra før.

Ressurskrevende - forsinket det helhetlige forvaltningsplanarbeidet - prioritering

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Foto © Irls Rita Hallen

Oppsummering

Nasjonalparker som har god kapasitet (få saker/ søknader) bør kanskje velges som «piloter» fremover på ulike deltema?

Kunne vært hyppigere erfaringsutveksling med miljødirektoratet og pilotene

Miljødirektoratet – åpne for innspill og lydhør i siste fase – bra!

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Foto © Iris Rita Hallen

Oppsummering

Viktig å unngå konkurranse
i antall tilretteleggingstiltak

Nøktern strategi følges

Verneverdiene er viktigst!

Samarbeid med reiseliv og
tiltak for verdiskaping
betinges kapasitet – vil ta
noe tid

Varangerhalvøya
nasjonalpark

Foto © Iris Rita Hallen

100% av besøket lar seg ikke styre, en andel av totalen vil avvike

Takk! Kiitos! Giitu !